

ZAMONAVIY DMTT RAHbarI: LIDERLIK FAZILATLARI VA BOSHqARUV STRATEGIYASI

Navoiy viloyati Karmana tumani MMTB tasarrufidagi

5- DMTT direktori

G.B.Axmedova

Annotatsiya: *Zamonaviy DMTT rahbari – bu o'z sohasi bo'yicha puxta bilimga ega, zamonaviy boshqaruv usullarini biladigan, xodimlar va bolalarga namuna bo'la oladigan liderdir. U nafaqat muassasa faoliyatini boshqaradi, balki jamiyat uchun muhim bo'lgan bo'lajak avlodga ta'lim-tarbiya berishda hal qiluvchi rol o'ynaydi.*

Kalit so'zlar: *Zamonaviy, DMTT, rahbar, xodimlar, bolalar, zamonaviy boshqaruv, ta'lim-tarbiya, jamoa, liderlik fazilat.*

Bugungi kunda ta'lim tizimining eng muhim bo'g'inlaridan biri – maktabgacha ta'lim hisoblanadi. DMTT (Davlat maktabgacha ta'lim tashkiloti) rahbarining kasbiy saviyasi, liderlik fazilatlari va boshqaruv madaniyati butun jamoaning faoliyatiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Zamonaviy jamiyat talablariga mos tarzda faoliyat yurituvchi rahbar, faqatgina buyruq beruvchi emas, balki ilhomlantiruvchi, jamoani birlashtiruvchi va strategik fikrlovchi shaxs sifatida shakllanishi zarur.

1. Zamonaviy rahbar uchun zarur bo'lgan liderlik fazilatlari

Zamonaviy DMTT rahbari quyidagi muhim liderlik fazilatlariga ega bo'lishi kerak:

Tashabbuskorlik va innovatsion fikrlash – yangi g'oya va metodlarni qo'llab-quvvatlash, ilg'or tajribalarni joriy qilish;

Kommunikativlik – jamoa, tarbiyachilar, ota-onalar va homiylar bilan samarali muloqot qilish;

Mas'uliyat va halollik – o'z faoliyati uchun javobgarlikni to'liq his etish, ishonchli rahbar bo'lish;

Stressga bardoshlilik va muammolarni hal qila olish – keskin vaziyatlarda to'g'ri qaror qabul qilish;

Empatiya va insoniylik – har bir xodim va bola ehtiyojini tushunish, muammolariga befarq bo'lmaslik.

2. Boshqaruv strategiyasi va amaliy yondashuvlar

Rahbarning boshqaruvdagi strategik yondashuvi quyidagilarga asoslanadi:

Maqsadli rejalashtirish – har bir o'quv yilida aniq maqsad va natijalarga yo'naltirilgan ish rejasi tuzish;

Jamoaviy boshqaruv – tarbiyachi va boshqa xodimlarni qaror qabul qilish jarayoniga jalb etish;

Monitoring va tahlil – ta'lim-tarbiyaviy jarayonning holatini doimiy kuzatish va natijalarga ko'ra tuzatish kiritish;

Resurslarni samarali boshqarish – moddiy-texnik bazani mustahkamlash, budjet mablag'laridan oqilona foydalanish;

Kadrlar salohiyatini rivojlantirish – doimiy o'quv seminarlar, treninglar va malaka oshirish ishlarini yo'lga qo'yish.

3. Ilg'or tajribalar va xalqaro amaliyot

DMTT rahbarlari Finlyandiya, Yaponiya, Janubiy Koreya kabi davlatlar tajribasidan o'rganishi mumkin. Bu davlatlarda rahbarlar bolalarning rivojlanishiga yo'naltirilgan muhit yaratish, tarbiyachilarning ruhiy farovonligini ta'minlash va ota-onalar bilan hamkorlikni rivojlantirishga alohida e'tibor berishadi.

Xulosa o'rnida shuni aytish mumkinke, DMTT rahbarining liderlik fazilatlarini va boshqaruv strategiyasi ta'lim-tarbiyaning sifatini belgilovchi asosiy omillardandir. U nafaqat tashkilot faoliyatini boshqaradi, balki jamoadagi ruhiy muhitni, bolalarning rivojlanish imkoniyatlarini va ota-onalar ishonchini shakllantiradi. Zamonaviy rahbar o'z ustida tinimsiz ishlaydigan, innovatsion yondashuvga ega bo'lgan, harakatga tayyor va ilhomlantiruvchi shaxs bo'lishi zarur.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori "Maktabgacha ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi", 2022-yil. – Maktabgacha ta'lim sohasida rahbarlik, islohotlar va strategiyalar haqida asosiy hujjat.

2. Ibragimova N. R., Akramova M. A. "Maktabgacha ta'lim tashkilotlarini boshqarish asoslari", Toshkent, 2021. – DMTT rahbarlari uchun amaliy boshqaruv ko'nikmalari va metodikalari.

3. Yuldasheva D. I. "Ta'limda liderlik va boshqaruv", Toshkent, 2020. – Liderlik nazariyalari, ta'lim muassasalari rahbarlari uchun strategik yondashuvlar.

4. Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi rasmiy hujjatlari va metodik qo'llanmalar, www.mpe.uz – DMTTlar faoliyati, rahbarlik mezonlari, baholash tizimi haqida.